

QUÈ FER QUAN HI HA GRUMERS A LA PLATJA?

• NO FICAR-SE A L'AIGUA.

- Evitar la zona on rompen les ones: és on s'acumulen restes i trossos de grumers igualment urticants.
- No tocar els grumers morts a l'arena, ja que conserven part del seu poder urticant més de 24 hores.
- No bussejar pels voltants dels grumers, alguns tenen tentacles molt llargs que no es veuen.

ELS GRUMERS NO ES TOQUEN MAI, NI VIUS NI MORTS

- Si ens adonem de la seva presència un pic dins l'aigua, sortir lentament sense moure massa l'aigua, els moviments enèrgics atreuen els tentacles cap a nosaltres.
- Si tenim el grumer quasi al damunt, apartar-lo lentament amb el palmell de la mà per l'ombrel·la, és on sol haver-hi menys cèl·lules urticants.
- Si es recullen grumers amb salabres evitar que es fragmentin.

LA PROTECCIÓ AMB CREMA SOLAR I COBRIR EL COS AMB ROBA LLEUGERA EVITA PICADES

BANDERA D'AVÍS DE GRUMERS A LA PLATJA

Acompanyada de la bandera groga aconsella precaució, i de la vermella prohibició del bany.

Si no està posada la bandera de perill avisar el vigilant perquè ho faci públic. Si no hi ha vigilància avisar totes les persones que estiguin dins l'aigua.

PER INFORMAR:

Si detecteu molts de grumers prop de la costa, telefonau al 112 servei d'emergències de les Illes Balears (SEIB).

PER INFORMAR-NOS:

Podeu telefonar al 112 (SEIB) i al (PIA) Punt d'Informació Ambiental 900 15 16 17

QUÈ FER SI ENS HA PICAT UN GRUMER?

- Sortir de l'aigua lentament.
- Si hi ha socorristes a la platja anar-hi, ells saben què s'ha de fer.
- No gratar ni fregar mai la zona afectada amb res, ni mocadors, ni tovalloles, ni arena.

QUAN ELS SÍMPTOMES SÓN LLEUS:

- Rentar la ferida amb aigua salada o amb sèrum fisiològic, MAI AMB AIGUA DOLÇA!
- Retirar les possibles restes de grumer de la pell amb pinces o guants, mai amb els dits!
- No utilitzar vinagre, ni orina, ni amoníac... si bé estan indicats per a determinades espècies estan contraindicats per a les altres.
- Aplicar fred a la zona afectada durant períodes de 15-20 minuts amb una bossa o alguna cosa que eviti el contacte de la ferida amb el gel. La fredor degrada la toxina i calma el dolor i la coïtja.
- Aplicar un antisèptic per evitar que la ferida s'infecti 3-4 pics al dia fins que es curi.
- Es poden utilitzar antihistamínics o antiinflamatoris d'ús local (les dones embarassades ho han de consultar amb el seu metge).
- Per al dolor es pot prendre un analgèsic.

QUAN ELS SÍMPTOMES NO SÓN LLEUS, O EMPITJOREN:

- Anar al punt d'assistència sanitària més pròxim, el més aviat possible.

Per a qualsevol consulta, telefonau al 061 servei d'atenció mèdica de la Conselleria de Salut i Consum.

ELS EFECTES MÉS GENERALS SÓN:

- Picor lleuger
- Coïssor i dolor intens
- Malestar general
- Butllofes i marques a la pell

EN ELS CASOS MÉS GREUS:

- Mal de cap
- Rampes i vòmits
- Problemes respiratoris i cardiovasculars

PICADES DE GRUMERS

Que ens piqui un grumer no és cap cosa excepcional. A la Mediterrània, és a la primavera i l'estiu quan les condicions (vents, corrents marins, temperatura de l'aigua, aliment...) són més favorables perquè aquests animals arribin a la costa i per tant sigui fàcil que ens hi toquem quan ens banyem o fem activitats a la mar.

Perquè piquen?

ÉS EL SEU SISTEMA DE DEFENSAR-SE DELS DEPREDADORS I DE CAPTURAR L'ALIMENT.

Les responsables són unes cèl·lules especials, de les quals n'hi ha milers per tot el cos del grumer, especialment als tentacles, plenes d'una substància tòxica, i amb un finíssim filament armat amb pucs, que surt disparat com un arpó quan alguna cosa els toca, aleshores es clava a la pell i injecta el verí, produint paràlisi i/o la mort als petits animals de què s'alimenten i sensacions desagradables en les persones.

Per què ens piquen?

Perquè aquest sistema s'activa amb qualsevol cosa que els toqui, sigui el que sigui.

ELS GRUMERS NO ENS ATAQUEN SIMPLEMENT ENS HI TOPEM

Govern de les Illes Balears

PERILLOSITAT: ALTA

El verí d'aquestes espècies és bastant actiu i pot produir des de lleugeres urticàries, fins a una forta coïssor i dolor intens. En persones especialment al·lèrgiques poden provocar náusees, enrampades i dificultat respiratòria.

★ GRUMER LUMINESCENT *Pelagia*

5-10 cm
Responsable de quasi totes les picades que es produeixen a les nostres platges. La perillositat es deu al fet que tenen uns llargs tentacles transparents, que no es veuen, carregats de cèl·lules urticants. És el més habitual i freqüent.

★ GRUMER RADIAT *Chrysaora*

30 cm
Poc comú i molt poc freqüent

★ GRUMER BORN *Olinthias*

4-6 cm
Comú i freqüent

PERILLOSITAT: MOLT ALTA

El verí d'aquesta espècie és potent i, a més, té gran quantitat de cèl·lules urticants als llargs tentacles. Pot produir greus trastorns si la persona n'és especialment sensible. Es recomana ser atès tot d'una per personal sanitari. A les Balears no es coneix cap cas de picada d'aquesta espècie.

★ CARAVEL·LA PORTUGUESA *Physalia*

12 cm
Molt ocasional

És una espècie de l'Atlàntic, la seva presència a la Mediterrània és circumstancial.

Tots els grumers són igual de perillosos?

Cada espècie té unes característiques pròpies per la qual cosa és molt important conèixer-les i identificar-les per saber què fer quan veiem un grumer o quan ens pica.

La gravetat de la picada de grumer depèn:

- **De l'espècie:** composició i potència del verí; quantitat de cèl·lules urticants.
- **De la persona:** l'edat (les persones grans i els infants són especialment vulnerables), la salut, el pes, el volum corporal respecte al de la picada, si la persona n'és especialment al·lèrgica, i si ha estat picada altres vegades, cosa que pot provocar una sensibilització.
- **De les circumstàncies:** part del cos on s'ha produït la picada, del temps de contacte amb el grumer o grumers.

Només algunes espècies tropicals i atlàntiques poden provocar greus trastorns en persones especialment sensibles.

A la Mediterrània, la majoria no són perilloses per a les persones, però algunes espècies provoquen reaccions suficientment molestes i doloroses per tenir-les en compte.

NO TOT HOM ÉS IGUAL DE VULNERABLE A LA PICADA

★ PERILLOSITAT ALTA

■ PERILLOSITAT BAIXA

PERILLOSITAT: NUL·LA

El verí d'aquestes espècies és de tan escassa toxicitat que es consideren inofensives per a les persones.

■ GRUMER BORN *Aurelia*

18 cm
Abundant i freqüent

■ BARQUETA DE SANT PERE *Veillella*

6 cm
Comuna i abundant

PERILLOSITAT: BAIXA

Espècies amb el verí poc irritant, a més tenen els tentacles curts i amb poques cèl·lules urticants. Només en persones sensibles poden produir una lleu irritació de la pell i picor.

■ GRUMER BORN *Aequorea*

18-30 cm
Comú i freqüent

■ OU FRIT *Cotylorhiza*

20-35 cm
Molt comú i molt freqüent

■ GRUMER BORN BLAU *Rhizostoma*

10-70 cm
Comú i escàs